

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

“ज्ञानतीर्थ” परिसर, विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED

“Dnyanteerth”, Vishnupuri, Nanded - 431606 Maharashtra State (INDIA)

Established on 17th September 1994 – Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

Fax : (02462) 229574

संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, मा. विद्याशाखेने दिनांक २२ मे २०२१ रोजीच्या बैठकीतील केलेल्या शिफारशीप्रमाणे व दिनांक १२ जून २०२१ रोजी संपन्न झालेल्या ५१ व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र. १५/५१-२०२१च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

01. B. A. -III Year- Marathi	02. B. A. - III Year- Hindi
03. B. A. - III Year- English	04. B. A. -III Year- Urdu
05. B. A. - III Year- Sanskrit	06. B. A. -III Year- Pali
07. B. A. - III Year- Kannada	08. B. A. - III Year- Economics
09. B. A. - III Year- Policial Science	10. B. A. - III Year- Sociology
11. B. A. - III Year- Philosophy	12. B. A. - III Year- Geography
13. B. A. -III Year – Psychology	14. B. A. - III Year History
15. B. A. -III Year- Public Administration	16. B. A. - III Year- Military Science
17. B. A. -III Year- Administrative Services	

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी, ही विनंती.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.:शैक्षणिक-१/परिपत्रक बी.ए./पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०२१-२२/८७

दिनांक : २४.०७.२०२१.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. प्र. अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा, प्रस्तुत विद्यापीठ
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) साहाय्यक कुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) उपकुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ७) अधीक्षक, परीक्षा विभाग मानवविज्ञान विद्याशाखा प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित
सहा.कुलसचिव
शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ,
नांदेड

विषय - पालि
ऐच्छिक भाषा (Optional)
अभ्यासक्रम (Syllabus)

(बी. ए. तृतीयवर्ष)

अभ्यासक्रम व प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

सत्र - 5 व 6

सत्र पद्धती व CBCS पद्धती

जून 2021 पासून प्रारंभ (w.e.f. June 2021)

सादर कर्ता

पालि अभ्यास मंडळ

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

विषय - पालि

पदवी अभ्यासक्रम - सत्र पद्धती व ऐच्छिक निवड श्रेयांक पद्धती (CBCS)

बी. ए .तृतीयवर्ष - जून 2021 पासून लागू (w.e.f. June 2021)

सत्र Semester	अभ्यास पत्रिका Paper No.	अभ्यासपत्रिकेचे नाव Name of the Paper	आठवड्याच्या तासिका Lectures Per/week	एकूण तासिका Total Period	अंतर्गत मूल्यांकन Internal Evaluation (CA)	सत्र गुण Marks of Semester (ESE)	एकूण गुण Total Marks	श्रेयांक Credits	
V									
	DSE- PAL-I-IX	विसुद्धिमग्गो	04	55	25	50	75	03	
	GE-PAL-I -X	सुत्तनिपात	04	55	25	50	75	03	
	SEC III	पालि व संगणक कौशल्य विकास	03	45	25	25	50	02	
		Total - A		11	155	75	125	200	08
VI									
	DSE- PAL-II-XI	विसुद्धिमग्गो	04	55	25	50	75	03	
	GE-PAL- II - XII	सुत्तनिपात	04	55	25	50	75	03	
	SEC IV	पालि लेखन कौशल्य विकास	03	45	25	25	50	02	
		Total - B		11	155	75	125	200	08
		Total (A & B)		22	310	150	250	400	16
❖ ESE : End of Semester Examination				❖ CA : Continuous Assessment					

Swami Ramanand Teerth
Marathwada University, Nanded

B.A. Third Year 2021-22

Syllabus of Pali (Optional & SEC)

CBCS Pattern
Semester – V & VI

w.e.f. June 2021

Academic Year 2021-22

Academic Year 2021-22

सत्र पद्धती

पाचवी सत्र- (Semester - V)

बी ए तृतीयवर्ष

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय - पालि (ऐच्छिक) Paper No. DSE-PAL-I (IX)

पेपरचे नाव - विसुद्धिमग्गो

एकूण तासिका – 55

ESE – 50 Marks, CA – 25 Marks

एकूण गुण – 75 (Marks)

Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :

1. विशुद्धिमग्गो ग्रंथाचा परिचय करून देणे
2. प्रज्ञा, शील, करुणा संकल्पना समजून सांगणे

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :

1. समाजात पालि साहित्याची उपयुक्तता सांगता येते
2. तथागत बुद्धांचा विज्ञानवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करता येतो

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :

1. विसुद्धिमग्गो ग्रंथातील संकल्पना स्पष्ट करणे
2. शील निर्देश स्पष्ट करणे
3. तथागत बुद्धांचा विज्ञानवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करणे

अभ्यासक्रम (Syllabus)

Unit - I (भाग : 1).

15 तासिका

1. विशुद्धिमग्गो ग्रंथाचा परिचय
2. विशुद्धिमग्गो ग्रंथाचे स्वरूप व महत्व
3. आचार्य बुद्धघोष

Unit - II (भाग : 2).

10 तासिका

1. सील निदेशो - (निदानादिकथा.)
2. सील सरुपादिकथा
3. सीलाचे महत्व

Unit - III (भाग : 3).

10 तासिका

1. सीलप्पभेदकथा - (शीलाचे प्रकार)
2. सीलेकक दु कानि
3. शीलाचे सुपरिणाम व दुष्परिणाम

Unit - IV. (भाग : 4).

10 तासिका

1. सीलन्तिकानि
2. सीलचतुक्कानि
3. शीलाचे लक्षण

Unit - V. (भाग : 5).

10 तासिका

सामान्य माहिती -

1. प्रज्ञा
2. शील
3. समाधि
4. चार ब्रम्हविहार

Internal Evaluation (अंतर्गत मूल्यांकन)

1. वर्गातच दहा गुणांची एक घटक चाचणी (Test) घेणे
2. दहा मार्कांचे Home Assignment
3. पाच मार्कांचे Seminar करून घेणे

Books for Reference :

1. स्वामी द्वारकादासशास्त्री - विसुद्धिमग्गो - बौद्ध भारती प्रकाशन, वाराणसी
2. विसुद्धिमग्गो भाग दुसरा व तिसरा - प्रकाशन, पालि टेस्ट सोसायटी, इगतपुरी
3. डॉ. विमलकिर्ती - विसुद्धिमग्गो - प्रकाशन, नागपूर
4. आचार्य बुद्धघोष - विसुद्धिमग्गो
5. अनु. डॉ. सद्धारखिता (डॉ. सुरेंद्र मांडवधरे) - विशुद्धि मार्ग, प्रकाशन, सम्यक धम्मदुत ट्रस्ट, अमरावती

Academic year - 2021-22

सत्र पद्धती

पाचवे सत्र- (Semester - V)

बी. ए. तृतीयवर्ष

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय - पालि (ऐच्छिक) Paper No. GE-PAL-I (X)

पेपरचे नाव - सुत्तनिपात

एकूण तासिका – 55

ESE – 50 Marks, CA – 25 Marks

एकूण गुण – 75 (Marks)

Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :

1. सुत्तनिपात ग्रंथाचा परिचय देता येतो.
2. तथागत बुद्धांचे उपदेश समजून सांगता येते .

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :

1. सुत्तनिपात ग्रंथाची उपयुक्तता सांगता येते.
2. प्राचीन कालीन विद्यापीठाची उपयुक्तता स्पष्ट करता येते.

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :

1. सुत्तनिपात ग्रंथातील संकल्पना स्पष्ट करणे.
2. प्राचीन कालीन विद्यापीठाचे महत्व स्पष्ट करणे.

अभ्यासक्रम (Syllabus)

Unit - I (भाग ½

15 तासिका

1. सुत्तनिपात ग्रंथाचे स्वरूप व महत्व
2. सुत्तनिपात ग्रंथातील सुत्ताचा परिचय
3. सुत्तनिपात ग्रंथातील तथागतांचे उपदेश

Unit - II (भाग : 2).

10 तासिका

1. धनियसुत्त (उरग वग्ग)
2. कसिभारद्वाजसुत्त (उरग वग्ग)
3. पराभवसुत्त (उरग वग्ग)

Unit - III (भाग : 3).

10 तासिका

1. वसलसुत्त (उरग वग्ग)
2. मेत्तसुत्त (उरग वग्ग)
3. विजयसुत्त (उरग वग्ग)

Unit - IV. (भाग : 4).

10 तासिका

1. मुनीसुत्त (उरग वग्ग)
2. आमगन्धसुत्त (उरग वग्ग)
3. महामंगलसुत्त (उरग वग्ग)

Unit - V. (भाग : 5).

10 तासिका

सामान्य माहिती -

1. नालंदा विद्यापीठ
2. तक्षशिला विद्यापीठ
3. विक्रमशिला विद्यापीठ

Internal Evaluation (अंतर्गत मूल्यांकन)

1. वर्गातच दहा गुणांची एक घटक चाचणी (Test) घेणे
2. दहा मार्कांचे Home Assignment
3. पाच मार्कांचे Seminar करून घेणे

Books for Reference :

1. संपा. तथा अनु. डॉ. भिक्षु धर्मरक्षित, सुत्तनिपात , मोतीलाल बनारसीदास पब्लिशर्स प्राइवेट लिमिटेड, प्रकाशन, दिल्ली.
2. धर्मानंद कोसंबी, सुत्तनिपात .
3. अनु. प्रा. भदन्त एम. सत्यपाल प्रा. भीमराव गायकवाड,, सुत्तनिपात , प्रकाशन, भारतीय बौद्ध ज्ञान आलंकार शिक्षण संस्था मुळावा, यवतमाळ.
4. भदन्त धर्मकीर्ति जी , भगवान बुद्ध का इतिहास एवं धम्म दर्शन, प्रकाशन, नागपूर.
5. संपा. डॉ. द्वारकादासशास्त्री, सुत्तनिपातपालि - खुद्दक पाठ, बौद्ध भारती प्रकाशन, वाराणसी.
6. प्रा. सी.आर. इंगळे, प्राचीन भारतीय बौद्ध विद्यापीठे, आनंद प्रकाशन, औरंगाबाद .

Academic Year 2021-22

सत्र पद्धती

पाचवे सत्र- (Semester - V)

बी. ए. तृतीयवर्ष

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय - पालि

पेपरचे नाव : - पालि व संगणक कौशल्य विकास (SEC - III)

एकूण तासिका – 45

एकूण गुण – 50 (Marks), Credits – 02

ESE – 25 Marks, CA – 25 Marks

उद्देश :-

1. पालि भाषा कौशल्याचे विविध घटक समजावून देणे.
2. पालि भाषेतील वर्ण उच्चार करून घेणे.
3. भाषा संभाषणासाठी संवाद व कथन कौशल्य अवगत करणे.
4. दैनंदिन जीवनात योगा व विपश्यना ध्यान पद्धतीचे महत्व सांगून प्रात्यक्षिक करणे.
5. आधुनिक काळात संगणकात पालिचा उपयोग करणे.

भाग - 1. लेखी (Theory)

10 मार्क

1. भाग - 1.

पालि भाषेचा भारतीय भाषेवर प्रभाव
मराठी, हिंदी, संस्कृत.

2. भाग - 2.

पालि भाषा आणि संगणक

Email, Wikipedia, ebooks, Apps
Newspapers, Magazines,
Paint Social Media, YouTube etc.

10 मार्क

3. भाग - 3.

ध्यानसाधना (विपश्यना)

05 मार्क

भाग - 2. प्रात्यक्षिक (Practical)

25 मार्क

1. संगणकाचा उपयोग

2. पालि भाषा संभाषण

3. योगा प्रात्यक्षिक

Internal Evaluation (अंतर्गत मूल्यांकन)

1. वर्गातच दहा गुणांची एक घटक चाचणी (Test) घेणे
2. दहा मार्कांचे Home Assignment
3. पाच मार्कांचे Seminar करून घेणे

Academic year - 2021-22

सत्र पद्धती

सहावे सत्र- (Semester - VI)

बी. ए. तृतीयवर्ष

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय - पालि (ऐच्छिक) Paper No. DSE-PAL-II (XI)

पेपरचे नाव - विसुद्धिमग्गो

एकूण तासिका – 55

ESE – 50 Marks, CA – 25 Marks

एकूण गुण – 75 (Marks)

Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :

1. विसुद्धिमग्गो ग्रंथाचे स्वरूप व महत्व स्पष्ट करून देणे.
2. आचार्य बुद्धघोषाचे जीवन व कार्य स्पष्ट करून देणे.
3. विसुद्धिमग्गो ग्रंथातील धुतांग निर्देश स्पष्ट करून देणे.

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :

1. विसुद्धिमग्गो ग्रंथाची उपयुक्तता स्पष्ट करता येते.
2. विसुद्धिमग्गो ग्रंथातील धुतांगाची उपयुक्तता सांगता येतो.

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :

1. विसुद्धिमग्गो ग्रंथातील संकल्पना स्पष्ट करणे
2. धुतांग निर्देश स्पष्ट करणे

अभ्यासक्रम (Syllabus)

Unit - I (भाग : 1).

15 तासिका

1. आचार्य बुद्धघोषाचे कार्य
2. विसुद्धिमग्गो ग्रंथाचे महत्व
3. धुतांगनिर्देशाचा अर्थ व स्वरूप

Unit - II (भाग : 2).

10 तासिका

1. धुतांग निदेशो - (धुतांगकथा.)
2. तेरस धुतांगानि परिचय
3. पंसुकुलिकङ्गकथा

Unit - III (भाग : 3).

10 तासिका

1. तेचीवरीकड्गकथा
2. पिण्डपातिकड्गकथा
3. सपदानचारिकड्गकथा

Unit - IV. (भाग : 4).

10 तासिका

1. एकासनिकड्गकथा
2. आरञ्जिकड्गकथा
3. रुक्खमूलिकड्गकथा

Unit - V. (भाग : 5).

10 तासिका

सामान्य माहिती -

1. चार आर्यसत्य
2. आर्य अष्टांगिक मार्ग
3. प्रतित्यसमुत्पाद

Internal Evaluation (अंतर्गत मूल्यांकन)

1. वर्गातच दहा गुणांची एक घटक चाचणी (Test) घेणे
2. दहा मार्कांचे Home Assignment
3. पाच मार्कांचे Seminar करून घेणे

Books for Reference :

1. स्वामी द्वारकादासशास्त्री - विसुद्धिमग्गो - बौद्ध भारती प्रकाशन, वाराणसी
2. विसुद्धिमग्गो भाग दुसरा व तिसरा - प्रकाशन, पालि टेस्ट सोसायटी, इगतपुरी
3. डॉ. विमलकिर्ती - विसुद्धिमग्गो - प्रकाशन, नागपूर
4. आचार्य बुद्धघोष - विसुद्धिमग्गो
5. अनु. डॉ. सद्धारखिता (डॉ. सुरेंद्र मांडवधरे) - विशुद्धि मार्ग, प्रकाशन, सम्यक धम्मदुत ट्रस्ट, अमरावती

Academic year - 2021-22

सत्र पद्धती

सहावे सत्र- (Semester - VI)

बी. ए. तृतीयवर्ष

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय - पालि (ऐच्छिक) Paper No. GE-PAL-II (XII)

पेपरचे नाव - सुत्तनिपात

एकूण तासिका - 55

ESE - 50 Marks, CA - 25 Marks

एकूण गुण - 75 (Marks)

Credits - 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :

1. सुत्तनिपात ग्रंथाचे स्वरूप व महत्व स्पष्ट करता येते.
2. सम्राट अशोकांचे दीघ शिलालेखाचा परिचय देता येतो.

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :

1. सुत्तनिपात ग्रंथातील तथागत बुद्धांच्या उपदेशाची उपयुक्तता स्पष्ट करता येते.
2. सम्राट अशोकांच्या शिलालेखातील राजाज्ञा सांगता येते.

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :

1. सुत्तनिपात ग्रंथातील संकल्पना स्पष्ट करणे.
2. सम्राट अशोकांच्या शिलालेखांचे महत्व स्पष्ट करणे.
3. प्राचीन कालीन बौद्ध कलेचा अभ्यास करणे.

अभ्यासक्रम (Syllabus)

Unit - I (भाग : 1).

15 तासिका

1. धम्मचरियसुत्त (चूळवग्ग)
2. किंसीलसुत्त (चूळवग्ग)
3. अत्तदण्डसुत्त (अड्डक वग्ग)

Unit - II (भाग : 2).

10 तासिका

1. पब्बजासुत्त (महावग्ग)
2. सुभासितसुत्त (महावग्ग)
3. सल्लसुत्त (महावग्ग)

Unit - III (भाग : 3).

10 तासिका

1. वासेट्टसुत्त (महावग्ग) (गाथा -1 ते 20)
2. नालकसुत्त (महावग्ग)
3. जरासुत्त (अट्टकवग्ग)

Unit - IV. (भाग : 4).

10 तासिका

1. मागन्दियसुत्त (अट्टकवग्ग)
2. पुराभेदसुत्त (अट्टकवग्ग)
3. सारिपुत्तसुत्त (अट्टकवग्ग)

Unit - V. (भाग : 5).

10 तासिका

सामान्य माहिती -

1. बौद्धकला - अजिंठा, वेरूळ
2. अशोकाचे गिरनार दीर्घ शिलालेख - 1 ते 14

Internal Evaluation (अंतर्गत मूल्यांकन)

1. वर्गातच दहा गुणांची एक घटक चाचणी (Test) घेणे
2. दहा मार्कांचे Home Assignment
3. पाच मार्कांचे Seminar करून घेणे

Books for Reference :

1. संपा. तथा अनु. डॉ. भिक्षु धर्मरक्षित, सुत्तनिपात , मोतीलाल बनारसीदास पब्लिशर्स प्राइवेट लिमिटेड, प्रकाशन, दिल्ली.
2. धर्मानंद कोसंबी, सुत्तनिपात .
3. अनु. प्रा. भदन्त एम. सत्यपाल प्रा. भीमराव गायकवाड,, सुत्तनिपात , प्रकाशन, भारतीय बौद्ध ज्ञानालंकार शिक्षण संस्था मुळावा, यवतमाळ.
4. आचार्य सूर्यकांत भगत, भारतातील बौद्धांच्या धार्मिक स्थळांचे गाईड, सुधीर प्रकाशन, वर्धा.
5. प्रा. एस.आर. हणमंते., वेरूळ आणि औरंगाबाद बौद्ध लेणी , प्रकाशन, भारतीय बौद्ध ज्ञानालंकार शिक्षण संस्था मुळावा, यवतमाळ.
6. मा.श. मोरे., महाराष्ट्रातील बुद्ध धम्माचा इतिहास, कौशल्य प्रकाशन, औरंगाबाद .
7. शोभना गोखले., पुराभिलेखविद्या , कॉन्टिन्टल प्रकाशन, पुणे.

Academic year - 2021-22

सत्र पद्धती

सहावे सत्र- (Semester - VI)

बी. ए. तृतीयवर्ष

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय - पालि

पेपरचे नाव : - पालि लेखनकौशल्य विकास (SEC - IV)

एकूण तासिका - 45

एकूण गुण - 50 (Marks), Credits - 02

ESE - 25 Marks, CA - 25 Marks

- उद्देश :-
1. पालि संस्कार विधी समजावून घेणे
 2. भाषा संभाषणासाठी अनुवाद व लेखन कौशल्य अवगत करणे
 3. दैनंदिन जीवनात विपश्यना ध्यान पद्धतीचे महत्व सांगून प्रात्यक्षिक करणे.

भाग - 1. संस्कार विधी (Theory)

10 मार्क

1. भाग - 1.

संस्कार विधी कौशल्य

1. त्रिशरण व पंचशील.
2. बुद्धपुजा
3. जयमंगलअड्डगाथा

2. भाग - 2.

10 मार्क

1. पालि पत्रलेखन
2. पालि लघुनिबंध
3. पालि अनुवाद कौशल्य
4. पालितील सूचना, घोषवाक्य, ध्येयवाक्य, गाथा

3. भाग - 3.

05 मार्क

भारतीय बौद्ध महासभा

भाग - 2. प्रात्यक्षिक (Practical)

25 मार्क

1. त्रिशरण व पंचशील कौशल्य
2. जयमंगलअड्डगाथा कौशल्य
3. लेखनकौशल्य

Internal Evaluation (अंतर्गत मूल्यांकन)

1. वर्गातच दहा गुणांची एक घटक चाचणी (Test) घेणे
2. दहा मार्कांचे Home Assignment
3. पाच मार्कांचे Seminar करून घेणे

Academic Year 2021-22

बी. ए. तृतीयवर्ष

सत्र पद्धती

विषय - पालि (ऐच्छिक भाषा)

पेपरचे क्रमांक : IX, X, XI, XII

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Theory - 50 गुण

-
1. अनुवाद करा (कोणतेही दोन)	10 गुण
2. दीर्घोत्तरी प्रश्न (कोणताही एक)	10 गुण
3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (कोणताही एक)	10 गुण
4. दीर्घोत्तरी प्रश्न (कोणताही एक)	10 गुण
5. टिपा द्या (कोणतेही दोन)	10 गुण